

BØRNESAGENS FÆLLESRÅD

Emdrupvej 115A, 5. etage, 2400 København NV - tlf.: 24 62 62 29
fax: 70 23 54 00 - e-mail: bf@boernesagen.dk - www.boernesagen.dk

September 2011

Udspil til en ny retspolitik - hvor eksperter reelt har noget at skulle have sagt!

I Børnesagens Fællesråd arbejder vi for en ny politisk kurs over for kriminalitetstruede børn og unge. Vi ønsker at unge, der begår eller er i fare for at begå kriminalitet, mødes med konsekvens og kærlighed, snarere end straf, straf og atter straf.

De sidste 10 års retspolitik har været kendetegnet ved nul-tolerance og længere straffe. Vi har fået voldspakke 1 og 2, lømmelpakken, ophævelse af et strafmaksimum på 8 år for en gerningsmand, der ikke er fyldt 18 år på gerningstidspunktet, og endelig har Danmark, som det eneste land i Norden og i modstrid med FN's Børnerettighedskomitees anbefalinger, sænket den kriminelle lavalder til 14 år.

Det er kendetegnende for udviklingen på det retspolitiske område, at kriminologer og andre eksperter er blevet kørt ud på et sidespor, og afstanden mellem den faglige viden og de politiske tiltag er blevet større og større. Retspolitik er blevet et spørgsmål om *tro* og ikke om *viden*, hvilket er dybt problematisk og hverken gavnligt for offer, gerningsmand og samfundet generelt.

I Børnesagens Fællesråd arbejder vi for, at eksperterne på det retspolitiske område igen får indflydelse på retspolitikken – vi synes faktisk, det giver mest mening *at vi gør noget, vi ved virker!*

Børnesagens Fællesråd vil bidrage med indspark til en ansvarlig retspolitik, hvor der bliver tænkt i langsigtede løsninger. Unge der begår kriminalitet skal ændre deres handle-mønstre, men det sker ikke ved, at de kommer til at sidde på en sikret afdeling med ældre og mere erfarne kriminelle unge eller i fængsel med hårdkogte voksne kriminelle – sådanne oplevelser er blot med til at forhærde dem, og dermed øges sandsynligheden for, at der kommer mere kriminalitet og flere ofre.

Den første juli 2010 blev den kriminelle lavalder sænket til 14 år. Børnesagens Fællesråd og alle andre eksperter har vedholdende talt imod en sænkelse af den kriminelle lavalder med den begrundelse, at det er i strid med barnets tarv, og at der ikke findes belæg for, at det forebygger kriminalitet. Vi har derfor et ønske om, at den kriminelle lavalder hurtigst muligt bliver hævet til 15 år og på sigt til 16 år som andre europæiske lande arbejder på.

Når børn og unge begår kriminalitet, skal vi som samfund tage det alvorligt og gøre alt for at skabe en anden vej for denne gruppe. Men kriminalitet er ikke noget børn og unge "bare" gør. De børn og unge, der begår kriminalitet, er udsatte børn og unge. Og straf hjælper ikke på unges udsathed – tværtimod er det med til at marginalisere dem yderligere. Så frem for at straffe børn og unge, der begår kriminelle handlinger, skal vi tage hånd om deres problemer.

Unge kriminelle eller kriminalitetstruede skal hjælpes i det sociale system, de skal opdrages, de skal have nogle voksne, der kan og vil dem. Det kan fx være en mentor, der kan følge dem og vejlede og fastholde dem i forhold til skole eller uddannelse og fungere som rollemodel. Hvis det er den mest forsvarlige løsning på deres problemer, skal de anbringes uden for hjemmet.

I 2009 kom ungdomskommissionen med en 700 sider lang rapport, hvori de redegør for, hvordan vi som samfund bedst styrker indsatsen mod ungdomskriminalitet. Kommissionens anbefalinger er klare og tydelige og ikke til at misforstå. Skal vi som samfund sikre, at så få som muligt bliver en del af de kriminelle miljøer, er det nødvendigt med en helhedsorienteret, tværsektoriel og sammenhængende tidlig kriminalitetsforebyggende indsats.

Ungdomskommissionen fremsatte i alt 36 forslag, og heraf er der stadig mange, der ikke er taget i brug i kriminalitetsforebyggelsen over for de unge. I Børnesagens Fællesråd vil vi gerne fremhæve fire tiltag, som en kommende regering bør arbejde på at gennemføre:

Et velbeskrevet og dokumenteret behandlingstilbud til unge kriminelle. Når unge placeres på institutioner er det vigtigt, at de møder et tilbud af høj kvalitet og stor faglighed, der retter sig direkte mod at bevidstgøre om og ændre den kriminelle adfærd. Et væsentligt bidrag i denne kvalitetsudvikling bør være oprettelse af en national vidensportal, der rummer adgang til såvel nationale som internationale evalueringer og resultater.

Styrket indsats over for børn og unge fra traumatiserede familier. Det er nødvendigt med en tidlig, helhedsorienteret indsats for at identificere børn og unge fra traumatiserede familier, samt at tilbuddene til disse børn og unge og deres familier systematiseres og opkvalificeres. Sådanne tiltag bør indbefatte særlige støtte – og undervisningstilbud for et fremme hverdagstrivsel hos de unge og for at fastholde dem i skole – uddannelsesstilbud samt modvirke involvering i kriminalitet.

Forsøg med anvendelse af konfliktråd som alternativ til straffesagsbehandling og straf af unge lovovertrædere. I forlængelse af lov om konfliktråd, som er iværksat 1. januar 2010, bør iværksættes en forsøgsordning over for lovovertrædere mellem 15 og 17 år på gerningstidspunktet, hvorefter de tilbydes konfliktråd som alternativ til en strafferetslig sanktion.

Afskaffelse af ungdomssanktionen og overgang til restorative justice tiltag. Der bør igangsættes et arbejde, der kombinerer styrkede behandlingsmæssige muligheder og sociale/uddannelsesmæssige/beskæftigelsesmæssige tiltag for at finde frem til mere effektive alternativer end ungdomssanktionen, der er målrettet kriminelle unge under 18 år herunder målrettede, tværfaglige og fleksible sociale indsatser i nærmiljøet.

Børnesagens Fællesråd anbefaler endvidere den kommende regering, at der etableres en forskning, der dokumenterer effekten af bekæmpelse af ungdomskriminaliteten, herunder udbyttet af og økonomien i at anvende alternativer til strafferetslige sanktioner.

I Børnesagens Fællesråd har vi et håb om og en tro på, at en kommende regering igen vil lytte til kriminologer, andre eksperter og praktikere og sikre, at indsatsen over for kriminalitetstruede børn og unge bevæger sig i en ny og bedre retning til gavn for hele samfundet.

Geert Jørgensen
Bestyrelsesformand

MEDLEMMER AF BØRNESAGENS FÆLLESRÅD:

KFBU - Kristelig Forening til Bistand for Børn og Unge
Foreningen af Danske Døgninstitutioner for Børn og Unge
Børneforeningen
Ungdommens Vel
LOS - Landsforeningen af opholdssteder, botilbud og skolebehandlingstilbud
TABUKA

FBU - ForældreLANDSforeningen
Daginstitutionernes Lands-Organisation
Foreningen Jysk Børneforsorg/Fredshjem
Ungdomsringen
KFUM's Sociale Arbejde i Danmark
Landsforeningen BoPam

Børn og Familier
Børns Vilkår
Mødrehjælpen
Barnets Hus
Red Barnet
Ungdommens Røde Kors
Foreningen Grønlandske Børn

Medlemsorganisationerne arbejder tilsammen med mere end 500.000 børn og unge